

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránkl Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak:

házhoz küldve vagy bérmentes
Egész évre . . . 16 kor.
Félévre . . . 8

Szabad a vásár!

Harkányi János báró ur képviselői megbízatásáról lemondott. Tette ezt magánviszonyaira való hivatkozással és így nem áll módunkban elhatározásának indító okait bonczolgatni. Egyébként tudjuk, hogy a nemes báró kezdetől fogva nem igen rajongott a képviselőségért. Bizonyos capitis deminutiót látott az egészben. Küzdeni a mandátumért, mintha a választó kerületre nézve nem kitüntetés volna, hogy egyáltalában hajlandó elfogadni a megbízatást? És fent az országgyűlésen, fraternizálni azzal a sok ismeretlennel, kiknek egyszerre a nagyságos cím dukál? Nevetséges, mikor az ember már születésénél fogva méltóságos ur!

De hát Harkányi ur rossz materia s vezérezkírónak, sokkal érdekesebb és jóval figyelemreméltóbb az özönvizzel foglalkozni, melynek árjai immost a szegény facsetiek fölött végigszáguldoznak. Mert Facset szegény, Facset kicsiny és az oly fejős tehénnel, melyet 5 évben alig egy-kétszer lehet megfejni, csínyján keil bánni.

Már néhányszor szóvá tettük e lapok hasábjain azon végtelen közönyösséget, melylyel nálunk a közügyek iránt viseltetnek. Csak néhány, egymással barátságos kötelekben álló uri ember osztozkodik az egész megyei imperiumon. A többi csak sallang és statisztika. Mikép nevetséges és céltalan az egész megyei szabadelvűpárt intézménye is. A tanácsaira nem kíváncsi senki és a határozatai illuzorius értékűek. Mert egyébként lehetetlen, hogy egy ily kiválóan fontos alkalomkor a párttagokat ne hívják össze. Pedig alig hiszem, hogy az értekezleten, az intéző körök akarásával ellentétes határozat hozott volna. És még gondolatnak is vakmerő, hogy valaki — tán egy jelentéktelen szürke alak — opponálni is merészkedett volna. És különben is, hiába szavalt volna az érdemes értekezletnek, frázisait néma, rideg csend követte volna.

Ki is kíváncsi nálunk arra, hogy a képviselőnek nemcsak jogai, hanem kötelességei is vannak. És hogy e szép vármegye eléggé elhagyott és oly igen elsatnyult, hogy képviselői ne csak nyugdíjas öreg urak legyenek?

Nem, e hangnemben nálunk nem szónokolnak. És egyáltalában fölösleges minden tanácskozás, mert egy szűkebb körülményben, vagy a főszolgabíró sürgős beczitásával könnyebben meg-

állapodhatni a jelölt személyét illetően. Csak az az ominozus 1899. XV. t.-cz. ne volna!

Végtelenül szomorú jelenség és ha nem egy nagy néptömeg lelki nyomorúságáról volna szó, kedvünk kerelkedne hangosan felkaczagni.

Hogy is ne! Törvényt hoznak a szabad választásról és akad miniszterelnök, a ki fennen hirdeti a törvény legrigorosabb betartását.

És ide lenn folyik az alku, a vásárlás, a kapacitálás az egész vonalon.

A megyeházán az irányadó tényező a legkétségbeejtőbb bizonytalanságban folyton együtt ülnek és egész nap csilingel a telefon.

Mert a választók, vagy az a néhány ur, kik után a választók nagy tömege indul, keményen tartja magát. Nem, Facset nem adja meg könnyen magát, tisztán officiózus jelölt lehet jó Bogárnak vagy Szászkabányának, de a ki Facseten akar képviselő lenni, annak jó családból kell származnia, gazdagnak, befolyásosnak, hatalmasnak kell lennie.

Hát legyen úgy. Hanem akkor minek a szemfénykedés a jog, törvény és igazsággal és a szabad választással?

Sokkal egyszerűbb volna a jelöltek kiesődíteni a piacra és a dobot pergetve megkérdezni:

— Először, másodsor . . . senki többet, uraim?

Dr. Fránkl Béla.

A facseti mandatum. Ugy beszéltek ma a városban, hogy a facseti járási szabadelvű párt if. Juhos Gyulát hivatalosan jelölte. Egy jóra való román községi bírót tette meg az indítványt, mely azután el is fogadtatott.

Magyar hadsereg és obstrukció.

II.

Magyar hadsereg.

Vidi iam ego ventos alios! Az 1889. évi híres és hírhedt véderő vitában, mely szintén januárban indult meg, az akkori parlament két szellemóriása támadta a javaslatot és döngette Tisza kabinetjét. Szilágyi Dezső a közjog legélesebb fegyverével támadta a 14. §-ban foglalt alkotmányértést; gróf Apponyi Albert pedig kizárólag a nemzeti kultúra szempontjából bírálta a közjogi javaslatot. Szilágyi az ő feltételekkel nem tudta oda konkludálni és azzal meg az országot, hogy a nemzeti jog megvan a joga, vérendszert bármikor önállóan megállapítani. Következtette ezt egyenesen a pragmática sanctióból és adta ezzel magyarázatát az 1867. XII. t.-cz. 5., 11., 13. és 15-ik szakaszainak.

Gróf Apponyi Albert pedig azt mondta határozati javaslatában, hogy a képviselőház hajlandó ez alkalommal a hadsereg közösségének fenntartása mellett azon áldozatok meghozatalára, melyeket az európai hatalmi viszonyok folytán hazánkknak és a pragmática sanctió értelmében, közösen megvédendő monarchiának biztossága követel. Ragaszkodik azonban mindazon alkotmányos jogok és biztosítékok teljességéhez, melyekkel a nemzet a fennálló törvények alapján bir, követeli azonnal azokat a leglényegesebb reformokat a közös hadsereg intézményeiben, melyek Magyarország állami önállóságának és állami intézményei nemzeti jellegének mellőzhetlen elvi és gyakorlati következményei. Követeli a katonai oktatás rendszerének olyan reformját, mely tannyelvre és nevelési irányra nézve Magyarország nemzeti közoktatási rendszerével kapcsolatban, összhangban legyen.

Ki tagadhatta Szilágyi tételeinek igazságát?

Ki vonhatta valaha kétségbe, hogy a magyar hadsereg nem pusztán jelszó? A magyar hadsereg élő, élévülhetlen joga a nemzetnek. A kiegyezési törvényben gyökerezik e sarkalatos jog s e törvény a nemzetnek alkotmányosan hozott törvénye.

S a kik e törvényt tisztelték és tisztelik, a kik át vannak hatva annak tudatától, hogy Deák törvénye három évszázadnak viszályait oldotta meg; — jól tudták és tudhatják — hogy a magyarkülön önálló hadsereget eddig fölállítani nem lehetett. S a kiket a pártszenvédély el nem vakít, a kik a kiegyezés nagy munkáját hazafias aggódó kebellet féltve őrzik és üres beszédek helyeit erőt és életet emésztő munkálkodással tovább fejlesztik, a kik e komoly munkát becsületesen méltatni hajlandók, azoknak látniok kell, hogy a nemes grófnak a hadsereg vonatkozó nemzeti kultúrkövetelményei mennyiben nyertek eddigelé kedvező kielégítést. Látniok kell, hol voltunk és hol vagyunk most. Látniok kell, hogy fokozatosan és feltétlenül, belső fejlődés folytán — mint a

Bútor, varrógép, pénzszekrény, kerékpár főraktára, Podwinetz Izidor, Lugos, főtér.

hogy az egészséges organum nő és izmosodik — létre fog jöni az a magyar hadsereg, melyet a törvény biztosít, a mely törvény nem pusztá szó, hanem biztosíték, szilárd alap, a melyen a magyar hadsereg felépül.

És az lesz a nemzeti érzéstől, nemzeti erőttől duzzadó magyar hadsereg. Erősebb, életteljesebb, mint az, a melyet parancsszóra teremtenék meg

Nem a közjogi alapon álló pártokon kell, hogy az ideálunk megvalósítása elvégezdött volna későbbi időre. Hogy a jövőnk megvalósuljon, a hol lehetnének a pártok, a pártokból többet és többet kell a hadseregben, hazánkban a gazdasági a hadsereget szilárdan fejlesztésében? És épen most?

Dr. Haus József.

UJDONSÁGOK.

Lugos, február 14.

Tájékoztató.

Február 15. Önkéntes tüzoltók közgyűlése a városháza tanácstermében d. n. 3 órakor.

Február 21. „Otthon” társas estélye tánczvizsgálommal.

Február 25. Iparos-Dalokör bohózatos estélye.

Kitüntetet hírlapiró. Ő felsége a király, Sturm Albert, a »Budapesti Tudósító« szerkesztő-tulajdonosának a journalistika, valamint a közjótékonyság terén kifejtett hasznos tevékenysége elismerésül, Ferencz József-rendje tisztí keresztjét adományozta. Sturm, a ki Bruder József kántor sógora, az itteni társadalmi körökben is kiterjedt ismeretségek örvend. Magas kitüntetéséhez gratulálunk.

Uj albiró Orsován. Ő felsége a király, Penyigey Manzur Lajos panaszosai kir. törvényszéki albirónak, hasonló minőségben, az orsovai kir. járásbíróhoz, saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

Hymen Zsuku Kornél, ismert iparos polgártársunk s városi képviselőtestületi tag, eljegyezte özv. Lichtneckertné unokáját, Popovits Lujza kisasszonyt Karánsebesen. Szívvelyes üdvözlünk!

TÁRCSA.

Ez is házasságtörés.

Gimes orvos felesége magán kívül volt. Zavart, önmagából kikelve, megrémülve, mintha most esett volna le a felhőkből. Miért?

Egészen egyszerűen. Minden asszony az ő helyén épen ily konsternált lett volna.

Szeretetteljesen foglalkozott férje ruháival és — amint a derék Juliska, a szobaciezus sohasem tett — kifordította és megtisztította a zsebeket.

És azóta magán kívül Gimes orvos felesége.

A zsebekben ugyanis levelet talált, egy kis levélkét, esinos aranysegélyű papíron, illatos és kedves, valóságos billet-doux-t. Az irás rossz, a helyesírás sem erénye, de a levél írója színész és színésznő általában pongyolán írnak, — színészek is.

A levél, melyet Gimes orvos felesége annak a télikabátnak a zsebében talált, igen aggályos, olyan levél, minőt nem kap férfi, ha négy év óta nős, feleségének minduntalan hűséget esküszik és amikor ekszkurziókra semmi mentsége nincs, mert felesége ígérő és kívánatos és alig huszonnégy éves.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Krassó-Szörény vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt fél 10 órakor tartotta rendes havi ülését, Pogány Károly főispán elnöklété alatt. A szakreferenseken kívül részt vett az ülésen dr. Radu Demeter, Gränczenstein Arthur, id. Juhos Gyula és Fischer Benő, Dr. Leitner vármegyei főorvos jelentése szerint január havának közegészségügyi állapota kedvezőtlen. Sok a járványosan fellépett betegségek száma. Fialka alispán egy nagyfontosságú előterjesztést tesz. Azt indítványozza, hogy a köröm- és szájfájás járvány továbbterjedésének elejét veendő óvintézkedések magyar, német és román nyelven nyomtatásnak s e nyomtatványok az egyes községek lelkészei által osztassanak ki a népnek. A közig. bizottság a földmivélségi miniszter beleegyezését határozta el ez ügyben kieszközölni. Az ülés fél 12 órakor véget ért.

Az aradi püspök. Folyó hó 12-én ment végbe az aradi gör. kel. román püspök-választás. A választási eljárást dr. Rosea Özséb nagyszabasi személynök igazgató, mint Metianu érsek megbízottja vezette. A választás ezuttal is a Mangrapárt győzelmével végződött, a mennyiben a párt jelöltje, Papp Ignácz János aradi protoszcincellus 36 szavazatot kapott, míg Hamsea Agostonra csak 20 szavazatot esett és így Papp Ignácz János 16 szó többséggel megválasztott aradi gör. kel. püspökké. — Az első választás alkalmával Hamsea tudvalevőleg csak 4 szavazattal maradt kisebbségben Mangrával szemben, a ki ezuttal mindent elkövetett, hogy Hamsea megválasztását lehetetlenné tegye.

Meghívó. A Lugosi Magyar Dal- és Zeneegyesület 1903. évi február hó 23-ik napján a »Magyar Király« termeiben tánczozal egybekötött tréfás dal- és zeneestélyt rendez. Beléptijegy személyenként 2 korona. Kezdeté pontban esti 9 órakor. A finom kivitelű, díszes meghívók már kiboacsajtottak.

Halálozás. A közigazgatás egy öreg bajnoka, Petrovics János volt vármegyei t. számvevő, életének 90-ik évében szombaton hajnalban elhalt. Az öreg magános ur már a 60-as években a vármegye szolgálatában állott s egy évtizede, hogy nyugalomba vonult. Eltemetéséről Fialka alispán intézkedett.

Mit akar még? Más kalap alá tartozik, hogy az asszony »jó parti« volt, de elvégre ez a körülmény is hozzájárulhatott volna, hogy a férjt hűségre kötelezze.

Tehát levélke egy színésznőtől!

És mit írt benne!

Szóról szóra a következőket:

»Kedves doktor!

Ma este el vagyok foglalva, csak negyed tizkor leszek szabad, várjon a koesival a szinpadí kijárónál.

Hálás köszönet a küldött virágokért, melyeket épen most kaptam meg.

Szívvelyes üdvözlöt. Viszontlátásra!

Lili.

Egy ösmert diva neve.

Gimes orvos felesége magán kívül volt és nem ok nélkül.

Hogy jön ehhez a férje, ez a Tartuffe.

Kétségtelen, van »valami összeköttetése« ezzel a kendőzött komédiás hölgygyel, monologizált a haragra lobbant feleség — igazi, valóságos légyott; érte fog jönni koesival, kétségtelenül kétfogatúval, holott máskor a zsurgort játszsza, sőt azt állítja, hogy a közuti vasutat is lehet használni anélkül, hogy annak a veszélynek tenné ki magát az ember, hogy ruháit leszakítják, tyukszemére lépnek és a legközelebbi szoczialista utas gorombaságokkal traktálja.

Tréfás-estély.

Karneval hercege uralmának betetőzésül, a közkedvelt »Lugosi Iparos Dalokör« f. hó 25-én hamvazó-szerdán a »Magyar király« szálló nagytermében tánczvizsgálommal egybekötött bohózatos estélyt rendez. A nagyszabású változatos műsor, melynek mindegyik pontja telve pezsgő humorral, rendkívül kedélyes szórakozást ígér nyújtani. Valker István kar-nagy vezetése alatt a próbák estenként folynak s a szerepek rég elismert jó kezekben. Látványos produkeciókban és ötletes meglepetésekben nem lesz hiány. Az estély fénypontját Lex Jakab polgártársunk s öreg zenemester ez alkalomra írt potpourri zeneszáma fogja adni. Műsört a jövő számban közöljük. Ez estélyt közönségünk szíves figyelmébe ajánljuk. Jegyek előre válthatók Veith József egyesületi alelnök-nél, Dobra-uteza.

A pórul járt hősszerelmes.

Cserbe Jakab jersniki lakos ugyancsak pórul járt. Véletlenül egy osákányra volt szüksége, bekopogtatott hát Lungu Miklós szomszédhoz. A konyhában Lungu tűzről pattant menyecske-jét találta, a mint épen vizet forralt. Cserbenek a menyecske láttára fejébe szállt a vér s magához ölelte az asszonyt. Lunginé nem volt rest s lekapva a tűzről a forró vizet, azt a vele inceskedő szomszéd nyakába öntötte. Az éktelen ordítózásra a szobából a férj is előkerült s egy jó somfabottal úgy eldöngötte a szerelmeskedő hőst, hogy az hetekig sínyli majd a verést. Cserbe bántalmazói ellen bűnvádi feljelentést tett.

Halál a gőzfürdőben. Verseczről írják: Hátzl Vilmos, itthelyi tekintélyes, az egész délvidéken előnyösen ismert bortermelő és bornagykereskedő, f. hó 5-én a »Cornelia-fürdőben« hirtelen meghalt. Az izmos és erőteljes férfit néhány ismerősével a legvigább kedvben a gőzfürdőben megfürdőtén s aztán a pihenő szoba egyik pamlagára lefeküdt s itt tréfával mulattatta ismerőseit. Egyszerre azonban elhallgatott. Ismerősei azt hitték, hogy elaludt s ott hagyták. Végre is a szolgálknak föltűnt a hosszas pihenés s figyelmeztetni akarták. Mikor hozzámmentek, megdöbbenve látták, hogy Hátzl halott. Orvost hittak, de az már nem segíthet rajta. Tegnapelőtt temették el nagy részvét mellett.

És még a virágok is! Nem is emlékezhetett, mikor hozott neki legutoljára virágokat, az az ő drágalatos férjének régen nem jutott eszébe — de hogy egy színésznőnek adjon virágokat, arra már igenis gondolt.

Lehetetlen lett volna levelet találni, mely férjének sötét, esábitó, házasságtörő lelkét kétségtelenebbül leleplezhette volna. A nyomorult!

És a mi a legrosszabb, ilyen felfedezéseket titokban kell tartani, bármi lesújtók is, mert még borzasztóbb, ha másokat szavalnak, még ha mindjárt a legközelebbi rokonok is.

A megcsalt asszony elég okos volt hogy bánatát senkivel se tudassa, uralkodott magán és úgy tett mintha mitsem látott volna, de benesejét a boszu vágya emésztette, az az égő vágy, hogy megbüntesse a hűtlent.

Majd ezt, majd azt tervezte. Semmitsem talált elég alkalmasnak. Az egyik módot borzalmassá, a másik kockázottnak, gyerekesnek, szinpadiasnak, durvának vagy tragikusnak tetszett neki.

Megfontolásának eredménye az volt, hogy a bűnösleplezetlenül beszéljen és turpisságát nyíltan szemére lobbantsa.

S így is történt.

Gimes orvosnak nem kerülte el figyelmét, s így felesége szívét néhány nap óta nyomja

Titokzatos eset. Resiczabánya lakosságát és vidékét titokzatos eset foglalkoztatta a napokban. A mint múlt számunkban megírtuk, a resiczabányai »Raukina« nevű erdő-részben épülő alagút közelében, f. hó 10-én délután, Vaka (Vasza) Miklós delinyesti munkás egy kunyhóban bezuozott fejjel, eszméletlen állapotban találtatott. Néhány óra múlva a kórházban, a nélkül, hogy többé magához tért volna, meghalt. Vekerle szolgabíró e titokzatos ügyben vezetett nyomozás folyamán megállapította, hogy Vaka cigány kovács, a ki a deszkákból összerótt s jobbadán kátránylemezzel fedett kunyhóban, alig 45 lépésnyire attól a helytől, a hol Kretschi Antal robbantó mester köveket robbantott, épen egy fadorong hajlításán fáradozott, midőn a messze elröppentett sziklatörmelékkel találva, kapta a halálos sérülést. Három kődarab ugyanis a vékony tetőt keresztül ütve, a kunyhóba esett s ott meg is találtatott.

Szövő- és kötélgyár Temesvárott. Hittül Rezső Sándor zsombolyai lakos Temesvárott egy, a kor igényeinek megfelelő szövő- és kötélgyárat szándékozik létesíteni, melynél állandóan 20 munkás nyer alkalmazást. Hittül első sorban a városhoz fordult támogatásért. A városi gazdasági bizottság tegnap elhatározta, hogy kérelmét pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

Összezuozott gyermek. Nagy szerencsétlenség volt a torontál-józseffalvai Strassburger-féle gőzmalomban a múlt esütörtökön, Jakovlevics Vladimir 5 és fél esztendő kis fia ugyanis a malom előtt »glikkerrel« játszadozott, s midőn a golyó a malom helyiségébe begurult, a kis fiu utána szaladt, hogy azt egy sarokból fölemelje. Ebben a pillanatban ereszkedett le ugyanezen a helyen a malom fölönögepe a molnárral együtt, s az az alatt fekvő gyermekre teljes erővel rázuhant, úgy, hogy a fiu a roppant súly alatt eszméletlenül terült el. Ájultan szedték fel a gyermeket, a ki nyakán és belső részein veszélyes zúzódásokat szenvedett, fejéről pedig a bőr tarkójától a homlokáig egy darabban lehasítottatott. A kis fiu most élet-halál közt fekszik.

Csőd. Oppenheim Vilmos lugosi kereskedő ellen a lugosi kir. törvényszék ma esütőt rendelt.

— Valami s hogy közelkedik a vihar. De miért, mi okból?

— Nem akarsz ma színházba menni? kérdezé egy délután feleségét, legelőbb is szorakoztatni és felvidítani akarván őt.

Az asszony gúnyosan kaczagott. Könnyű volt a beszéd fonálát továbbszöni.

— Színház — kiáltott föl — köszönöm, nyakig vagyok a színházzal és mindazzal, a mi vele összefügg.

— Hogy-hogy?

— Képmutató!

— Leona, elment az eszed?

— Haha?

— Még sohasem hallottalak így nevetni.

Mi bajod.

— Semmi — még kérdezed. Te megcsalsz engem, Rezső.

— Leona!

— Rezső!

— Te álmódol!

— Vannak bizonyítékaim!

— Kívánsi volnék!

— Neked titkos viszonyod van egy színeszűnővel.

— Nekem?

— Igen nekem! Hagyj föl a képmutatással. Csak mérgeesebbé teszed a dolgot.

— Szaladok orvosért!

Rablótámadás az országuton.

A karánsebesi vámsorompónál Mikleus Miklós rendőr-szakaszvezető f. hó 11-én Zsuppa felől az országuton egy gazdátlanul vágató parasztszekeret fogott el. A mikor a kocsiiban kutatnak, a fenéken hanyadt feküdvé egy 25—26 éves parasztleányt találtak bezuozott fejjel. Hiába faggadták az eszméletlen kívüli ifjut, a körülállók nem tudtak vele boldogulni s így beszállítottak a városi közkórházba. Véletlenül akadt egy ismerőse s akkor kitünt, hogy az illető ifj. Bugarin Juon glimbokai lakos, aki a napokban Temesvárott volt almát árulni s Lugosról 10-én d. u. 4—5 óra között indulhatott hazafelé. Az apjának, a kit erről értesítették, az a gyanuja, hogy fiát Lugos és Szákul közötti uton támadhatták meg a rablók. Szerinte a fiúnál legalább 200 korona készpénz volt s most csak 37 koronát találtak meg nála, a lovak kiéhezten értek Karánsebesre, holott, ha nem Szákul előtt történt a sérelmezése, a lovakat itt megabrakoltatta volna. A esendőség kutat a tettesek után.

Baleset. Megrendítő jelenet játszódott le esütörtökön délután a temesvár-belvárosi »Arany szarvas« szálloda előtt. Ladányi Zoltán, a 29-ik gyalogezred egyéves önkéntese ugyanis a mozgásban levő villamosról le akart ugrani, de megbötött, mintegy 25 lépésnyire vonszolta maga után a kocsit. Szerencséjére az utasok közül néhányan megfogták és kisebb horzsoláson kívül komolyabb baj nem történt.

Késelés az utcán. A napokban Csorku Nikolae furlugi parasztleány a lakodalmát ülte. A családi ünnepélyre hivatalos volt Nyegru Juon és Bálint George is. A mikor Nyegru este hazament, Bálint George harmad magával utána iramodott s az utcán bottal ütlegelni kezdte. Nyegru, Bálinttal dulakodva, a lakodalmas házhoz visszafordult. A konyhajtóban Nyegru egy 14 cm. pengéjű kést rántott elő az övből s azt Bálint George mellébe döfte. Rövid félóra sebesülése után Bálint George kiszendetett. A gyilkost elfogták.

Elveszett. A napokban a Széchenyi-utczától a Temesvári-utczáig vezető uton egy értékes arany nyakék, igaz gyöngyökkel kirakva, elveszett. Megtalálójá a rendőrkapitányságon illő jutalomban részesül.

— Itt maradsz! Ime, ismered a levelet — szemérmetlen beleegyes titkos összejevetelre — alattomos, te képmutató, te szentségtörő!

Gimes orvos elkapta a levelet, megtekintette és fálrengetően kaczagott.

— Tévedsz, édesem. Ez a levél csakugyan hozzám lett intézve, de egészen ártatlan.

— Semmi mentség, nem hiszek el hazugságokat.

— Hinni fogsz nekem.

— Csak egyet akarok tudni, küldtél neki virágot?

— Küldtem, egy nagy rózsacsokrot. Mint a »Kristályhang«-egylet választmányi tagja megbízatásom volt erre. Felkértük, hogy jótékony célra rendezendő hangversenyünkön énekeljen és engem biztak meg azzal, hogy a színházból a hangversenyterembe kísérem — világos ez már most neked?

Gimes orvos felesége magán kívül volt — elrejtette arezát férje keblén és — szégyelte magát.

Házasságtörőnek tartotta a férjét, pedig ő azzal a színésznővel csak mint a »Kristályhang«-egylet választmányi tagja tárgyalt.

De ilyenek az asszonyok.

Azért kedves hölgyeim, vigyázzanak, mielőtt férjüket gyanúsítják, mi férjek jobb vagyunk, mint a hírünk.

Komolyan!

Justus.

Rosszul számított. Dragomir János

18 éves, többször büntetett esavargó régi ellensége volt Ardeleán János napszámossal, aki ellen szörnyű boszut esküdött, mit tegnap este végre is akart hajtani. Megleste ugyanis áldozatát a rékási uton és minden szó nélkül egy óriási késsel a kezében nekirontott. Ardeleán még idejekorán észrevette a veszedelmet, félreugrott és villámgyorsasággal kiesavarta a gyilkos szerszámot ellenfele kezéből, kit aztán alaposan elvert. A mentők a közkórházba szállították, honnan valószínűleg a kir. törvényszéki fogházba kerül, mert a kir. ügyészség gyilkosság kísérlete miatt emelt ellene vádat.

Jótekonyság. Az izraelita nőegylet gyűjtési kimutatásának folytatása: 6 koronát: Árvay Pál, özv. Asboth Adolfné, Bagossy, Berger Frigyes, dr. Berdach Henrik, Berecz József, Blum József, dr. Dengi János, dr. Duschnitz Emil, dr. Fränkl Béla, dr. Fischer Benő, Friedmann Ábrahám, Goldmann, Grünhut Géza, Gross Lázár, dr. Haas Emil (Nyiregyháza), dr. Handler Simon, Hatieg Titus, Hirschl Ig., Holzner Gyula, Issekutz Aurél, dr. Jurea Cornél, Keppich Ede, Kürthy, Klein Mari, dr. Klein Jakab, Kovács Sándor, Komlós Ármín (Zgribest), László Sándor, Löbl Lipót, özv. Litsek Béláné, dr. Leitner Miksa, Leitner Emil, Lugosana, özv. Makay Laura, dr. Makay Ágoston, Mayer Károly, Marsovszky Árpád, özv. Mirkovits Gyuláné (Zsena), dr. Mezei Manó, özv. Morgenstern Józsefné, Neuberger Ármín, Neumann Géza (Szinérszeg), Neumann Zsiga (Ohaba-Forgács), Oppenheim Vilmos, Ollinger, Pattyanzky Elek, dr. Pártos Jenő, özv. Penzl Antalné, dr. Petrovics Miklós, Podhradsky Andor, Politzer Henrik (Furlóg), Putnoky Miklós, Reiter Rezső, Rezei Fabius, Szántó Béla (Orsova), özv. Szedlacek Rezsóné, Schieszler Zsigmond, Szidon Dezső, Spitzer Jakab, özv. Ungár Ottilia, Weiss Simon, Wolf Vilmos. — 5 koronát: Blau Ármín, Blumenfeld Adolfné, Brauch Rezső, Dezső Hugó, Engel Jágó, dr. Fränkl Ig. (Resicza), Földényi Vilmos főhadnagy, Gilg Antal, Grünbaum Soma, Haber János őrnagy, dr. Hübsch Ig., Kuttner Félix (Temesvár), dr. Major Jakab, Marginian Gyula őrnagy, dr. Neumann Manó, Pataky Miksa, dr. Pop Izidor, dr. Roth (Karánsebes). S. M., özv. Schopf Sárolda, Schönborn Félix. — 4 koronát: Avramessku Pachomius, özv. Auspitz Adolfné, Auspitz Julia, Bäumel Ig., Blau Gyula, Drucker M., Deák Péter, dr. Fántó (Orsova), Fischl Alfréd, Fischer Ig., Friedmann Géza, G. I., Görner J., Gross Ig., özv. Grünberger Edéné, Haberehrn Antal, Hammermann, Hirschl Ármín, Hüpsch Manó, Hunot Emilia, Huszarek Gyula, Kaufmann Jakab, Klein Sámuel, Klein Dávid, Klein M. K., dr. Keith Károly, Kohn Mór, Kosár János, dr. Lászlóffy István, Lévi Mihály, Ledniczer Dezső, Lichtenstein Leontin, Lukács Sándor hadnagy, Náményi Zsigmond, N. N., Neumann Ármín, Neumann Lipót, Nyárady Domokos százados, Okolicsányi N. Ottilie, Pártos Ármín, Podhradsky Cornél, Podwinetz Isidor, Popper Gerson, özv. Radu Tivadarné, Rácz Traján, Rosenzweig Adolf, Rosenthal Adolf, Schwarz Dávid, Schwarz Hermann, ifj. Schwarz Ig., Schwarz Miksa, Schwarz Lilla, Stern Ferencz, Stern Mór, Sternlicht Samu, Salinski, Sternheim M., Sziklai József, Sternheim Miksa, Strasser Vilmosné, Swoboda György, Sugár Miksa, Schattelesz Clotild, Schattelesz Viktor, Sorger Jenny (Buziás), ifj. Tauber Bernhard, Teltseh Gusztáv, özv. Tóthvárady Andorin, Widder S, Wassermann Adolf, Wachtel Emil, Zsuku Cornél, Zakariás István. — 3 koronát: Almássy Andor, Arányi Dezső hadnagy, Argalaas (Facset), Balog (Temesvár), Ba-

kos Tibor hadnagy, Benediety Imre főhadnagy, Beitz Miklós, Beschleba Ferenc százados, Bésán Virgil, dr. Bésán Cornél, Beresán István, Bittermann Sándor százados, dr. Ciupé Aurél, Deutsch Arthur, Deutsch Nanette, dr. Demeter Gyula, dr. Dobó Jenő, dr. Engel Sándor (Resioza), Erdélyi József főhadnagy, Epstein Márton, Fenyves Oszkár, Graf Károly, Gross Paula, Győrbíró Endre hadnagy, dr. Gál János, Gál Lipót (Facset), Hegyesi Ármin, Jármay Andor főhadnagy, Izsépy Aladár hadnagy, Karl Márton, Kaffka, dr. Kardos (Gattaja), Kertes Gyula Klein Lajos, Kovács Imre, Lex Nándor, Lenarth Mihály, dr. László Mór, Mohilo Oszkár, Morseher Károly, Manussow Ferenc hadnagy, Neisser Frigyes, Neumann Adolf, Patzel Ernő, Petrovsky (Temesvár), Popp Lajos, dr. Radu Tivadar, Reichenthal, Rieser Alexius hadnagy, dr. Szántó Zsigmond, Sternheim Miksa, Szidon József, dr. Sternheim Benő, Stern (Velinyest), Schümichen Ernő hadnagy, Tritsch József főhadnagy, Ungár Mór, Voda Julian, Villányi Ármin, Weigand Antal, Wassermann Katalin, Weinhard Antal főhadnagy. (Vége köv.)

KÖZGAZDASÁG.

M. kir. utmesterei iskolák.

Forduló ponthoz jutottunk közutjaink vajudó korszakában, melyben a forgalom, az ipar és kereskedelem legvégső tápláló ereit képezik a közutak, melyek fejlesztésére és fenntartására az ország adófizető polgárainak temérdek fillerei áldoztatnak.

Az állami közutakat, a vármegyék nagy megterhelésével fenntartott törvényhatósági közutakat eddig bár az államépítészeti hivatalok szakszerű vezetése és felügyelete mellett a minden szaktudást és megfelelő kiképzetést nélkülöző legfeljebb a katonáknál kiszolgált és megőregedett altisztekből lett utmesterek áptolták, a viczinális és még alsóbbrendű közutak pedig a szakszerű gondozást teljesen nélkülözvén, járhatóságukat esupán az időjárás szeszélyei szabályozzák.

Ezen régen tapasztalt hiányon óhajt a kereskedelemügyi miniszter segíteni legutóbb kiadott rendeletében, mely szerint az ország tíz városában — köztük Lugoson is — magyar királyi utmesterei iskola felállítását tervezi azon ezélből, hogy a kisebb műszaki képzettséget igénylő ut- és hidépítési-munkák ne az állam-mérnöki kar munkaidejét kössék le, hanem elméletileg és gyakorlatilag megfelelően képzett segédszemélyzet által legyenek végeztethetők, mely segédszemélyzet a jelenleg sok helyen elhanyagolt viczinális utak kiépítésénél és fenntartásánál is sikerrel alkalmazható legyen. Ezen utmesterei iskolák alapításával és fenntartásával járó költségekre vonatkozólag közli a miniszter, hogy az iskolák berendezését, a tanszerek, anyagok, minták, eszközök, gépek és műszerek beszerzését az állampénztárból fedezi, az évi fenntartás költségei pedig az állampénztárt és a törvényhatóságok utalpját oly arányban terhelnek, a mily arányban az alkalmazásban levő állami utmesterek száma a törvényhatósági utbiztosok számához áll.

Egy iskola évi fenntartása pedig a kiképzésre berendelt utmesterek pótlékján kívül 3400 koronát igényel, melyből a vármegye utalpjá annyi 60 koronát fizet, a hány utmesterei vagy utbiztosi állás a törvényhatóság területén jelenleg szervezve van. Krassó-Szörény utalpjá tehát kiképzést nyerő utmestereinek személyi pótlékján kívül a 22 utmesterségnek megfelelőleg összesen 1320 koronával járulna hozzá évenként az iskola fenntartásához.

Mint hogy azonban a két évig tartó egy-egy tanfolyamra egyszerre, a kiképzésre alkalmas utmestereknek csak egyharmad része rendelhető be, az egész utmesterei kar kiképzetése hat évig fog eltartani és így az utalpnak fentebb kimutatott megterhelhetése is csak hat évre szól, míg azon túl a fenntartási költség egynegyedére esökken.

Tekintetbe véve azon fontos közgazdasági szempontot, hogy drága állami mérnöki karunk nem lesz kénytelen minden apró-ezrepro és kisebb műszaki tudást igénylő munkával idejét eltölteni és azonkívül közutjaink végre kellően képzett segédszemélyzet gondjaira lesznek bízva, ninesen arányban a megállapított hozzájárulási költség nagysága azon rendkívüli előny nagyságával, melyet a kereskedelemügyi miniszter az utmesterei iskolák szervezésével nyújt.

Nem esalodom tehát, ha előre hirdetem, hogy Lugoson ez év december hó 1-én meg fog nyitni az ország tíz utmesterei szakiskoláinak egyike, melyek most már esupán a törvényhatóságok kedvező határozatától függnek, melyek közönsége rendkívüli közgyűlésen fogja megadni a miniszternek a kívánt hozzájárulást és kimondja kötelezőleg az utbiztosainak kiképzetését.

Nem esalodom tehát, ha előre hirdetem, hogy Lugoson ez év december hó 1-én meg fog nyitni az ország tíz utmesterei szakiskoláinak egyike, melyek most már esupán a törvényhatóságok kedvező határozatától függnek, melyek közönsége rendkívüli közgyűlésen fogja megadni a miniszternek a kívánt hozzájárulást és kimondja kötelezőleg az utbiztosainak kiképzetését.

ny

TÁVIRATOK.

Tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, február 14-én, (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) Napirend előtt Lukács pénzügyminiszter betérjesztette a tisztviselők fizetésemelését tárgyzó törvényjavaslatot, mit a Ház általános éljenzéssel fogadott. A javaslat szerint az ötödik osztálytól kezdődnek a fizetési fokozatok és pedig: az V-ik osztályba tartozók 2 fokozat: 12000 és 10000 korona fizetéssel, 2000 és 1400 korona lakpénzzel. — VI. osztályban 3 fokozat van: 8000, 7200 és 6400 korona fizetéssel, 1600, 1400 és 1120 korona lakpénzzel. — VII. osztályban 6000, 5400, 4800 korona fizetés, 1200, 840, 720 korona lakpénzzel. — VIII. osztályban 4400, 4000, 3600 korona fizetés, 1000, 700, 600 korona lakpénzzel. — IX. osztályban 3200, 2900, 2600 korona fizetés, 800, 560, 480 korona lakpénzzel. — X. osztályban 2400, 2200, 2000 korona fizetés, 700, 490, 420 korona lakpénzzel. — XI. osztályban 1800, 1600, 1400 korona fizetés, 600, 420, 360 korona lakpénzzel. Az V—VIII. osztályban előléptetés öt évenként, a IX—XI. osztályban négy évenként történik. Az utóbbi osztályban 16 év után 200 korona, 20 év után újra 200 korona korpótlék jár. Az összes költségösslet 17,845,693 korona.

Legujabb.

Dr. Pop Izidor képviselőjelölt.

A késő délutáni órákban vettük a hirt, hogy a br. Harkányi Frigyes lemondása folytán megürült facseti mandatumra dr. Pop Izidor lugosi ügyvéd is jelöltetik. Ha e hír valóban bizonyul, akkor e jelölés egy nagy kérdés megoldásához vezető lépés. Nem tárgyalhatjuk még a kérdést, míg a proklamálás meg nem történt. Feszült figyelemmel nézünk elébe.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

Sternheim Jenő

butor-, épület-, portál - asztalos

Lugos

Széchenyi-utca 23. szám alatt.

NYILTTÉR.

198. végreh, szám, 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbírószág 1902. évi V. I. 2670. számú végzése következtében Dr. Fränkl Béla ügyvéd által képviselt Pervu Zsorzs és tsai ellen 113 kor. 16 fill. és jár erejéig 1902. évi december hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 944 koronára becsült juhek, lovak, szarvasmarhák, faépületekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbírószág 1902. évi V. I. 2670. számú végzése folytán 113 korona 16 fill. tőkötvetelés, ennek 1902. évi aug. hó 25. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíj és eddig összesen 124 kor. 36 fillben bíróság már megállapított költségek erejéig Honorison 1903. február 26-án, d. e. 9 óra és Ollóságon leendő eszközzésére 1903. évi február hó 27. napjának, délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson, 1903. évi február hó 10. napján.

Frank Zoltán,
kir. bírósági végrehajtó.

10 fillér
legolcsóbb napiár.
Tartalom:
Távbeszélő előfizetői
Vasúti menetrend
Ajánlható czégek
Posta-díjszabás
Tűzjelzések
Naptár
Kapható:
Auspitz Adolf
Nemes Kálmán
Weisz és Sziklai
kereskedéseikben.

Klein Samu
szobafestő és mázoló
Lugos, Sende-utca 5.

Hirdetések
olcsó díjszabás mellett felvételnek:
Szidon József könyvnyomdájában, Lugoson.

Rajzok és költségvetések díjmentesen készíttetnek.

Üzlethelyiségem átalakítása végett kénytelen vagyok árúraktáromat a Corso-kávéházzal szemben levő új épületbe áthelyezni, a hol helyszűke miatt az összes raktáron lévő árúkat

mélyen leszállított áron eladom.

Epstein Sándor

kézmű- és divatáru-raktára „a kék csillaghoz“, Lugos.

18062. tlkvi sz. 1902.

Árverési hirdetmény.

A lugosi kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Blumenfeld Adolf végrehajthatónak, Bosteszku Nikolae és Eneszku József végrehajthatást szenvedő elieni 210 kor. tőke, ennek az 1901. évi december hó 1. napjától számítandó 6 százalékos kamatai, 28 korona 90 fillér és 25 korona 90 fillér per és végrehajthatási már megállapított költségek követelési és ezennel 32 korona 10 fillérben megállapított árverés kérési, valamint a még felmerülő költségek behajtása végett, Eneszku József végrehajthatást szenvedőnek a lugosi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága területéhez tartozó Harmadia 108. számú tlkvi A. I. 1. sorszám alatt foglalt ingatlanait 37 korona kikiáltási árban és

Bosteszku Nikolae végrehajthatást szenvedőnek a harmadai 113. számú tlkvi A. I. 6-10. sorszám alatt foglalt ingatlanait 603 korona kikiáltási árban egészben és külön az egyidejűleg kibocsajtott árverési feltételekben is részletezett összesen 640 korona kikiáltási árban az 1903. évi márczius hó 2. napján, d. e. 10 órákor Harmadia község-házánál megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfogja adatni.

Árverelni kívánók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés jogerőre emelkedése napjától

számított 30 nap alatt, a második egyharmad részét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadik egyharmad részét ugyan- csak az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 90 nap alatt és az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a lugosi kir. adóhivatal mint bírósági letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugyancsak Harmadia község előjáróságánál avagy a bírói kiküldöttnél megtekint- hetők.

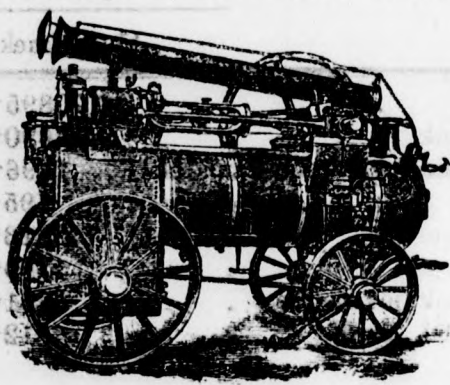
Lugos, 1902 november 15.

A lugosi kir. tszék mint tlkvi hatóság.

Dr. Rácz, kir. törvényszéki albiró

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földmives és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű

mezőgazdasági gépek, géprészek, gépszijjak, ponyvák legjobb minőségének raktárát és egy

gépjavító műhelyt

benzin motor erővel berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól esketett gépészre bízom, ennél fogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre,

miáltal azon kellemes helyzetben vagyok hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképpen kielégíthetem.

Ugyanitt mindennemű **gép szerelések, malom berendezések, szivattyúk, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fürdőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Ezen új műhelyen a legújabb technikával van berendezve, melynek megtekintésére mindenket szívesen látok még ha nincs is szándéka vásárolni.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni hogy **pontos és lelkiismeretes munka** valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemljen.

Amidőn a n. é. közönség jóindulatát kérem, biztosítom hogy legkisebb rendelmenyt is a legnagyobb pontossággal fogom eszközölni.

Teljes tisztelettel

Hegyesi Géza.

Meghívó a „Lugosi Népbank-nak“

folyó évi február hó 22-én, d. u. 3 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

XX. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése az elnök részéről.
2. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Határozathozatal a mérleg, a tiszta nyereségnek felosztása és a felmentés megadása felett.
4. A vezérigazgató fizetésének megállapítása és a vezérigazgató-helyettes, valamint a napibiztosok napidijainak megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Marsovszky Árpád
elnök.

A részvényesek szavazati jogosultsága. 24. §. A banknak mindegyik részvényese, a ki a bank könyveiben legalább egy hónap óta mint részvénytulajdonos bevezetve van és részvényét a még nem esedékes szelvényekkel együtt átvételi térítvény mellett a közgyűlés összejövetele előtt három nappal a bank irodájában letéteményezi, szavazatképes. A letéti elismervény, mely két igazgatósági tag által aláírandó, belépti jegy gyanánt és a szavazatképesség igazolására szolgál.

Vagyon	Mérleg-számla		Teher	
Pénztári készlet	59648.44		Részvénytőke	400000.—
Váltók:			Tartalékalap	83298.90
Bankszerű váltók	1,320673.39		Külön tartalékalap	4000.—
Jelzálogil. biztosított váltók	970371.—	2,291044.39	Árfolyam különbözeti alap	1000.—
Jelzálog-kölcsönök	150592.—		Takarékbetétek	1,132251.37
Értékpapir-kölcsönök	10080.—		Visszleszámítás	1,022645.71
Kézizálog-kölcsönök	1988.—		Hitelezők	1826.99
Értékpapírok	3355.—		Betétkamat-adó	2475.85
Értékek: érmek és szelvények	794.30		Átmeneti kamatok	33311.36
M. kir. postatakarékpénztár	888.18		Fel nem vett osztalékok	360.48
Osztr.-m. bank Giro-számla	1794.91		Tiszta nyereség	65037.63
Fedezett folyó-számla követelések	38309.95			
Hátralékos-kamatok	4580.50			
Átmeneti visszleszámítolási kamatok	4673.62			
Intézeti ház	137698.99			
leírás	2503.99	135195.—		
Ingtatlanok	40056.54			
leírás	806.54	39250.—		
Butorok	4459.25			
leírás	445.25	4014.—		
		2,746208.29		2,746208.29
Terhek	Nyereség- és veszteség-számla		Jövedelmek	
Betét-kamatok	50047.55		Váltó-kamatok	170895.16
Visszleszámítolási kamatok	35605.32		Jelzálogkölcsöni kamatok	12690.91
Betétkamat-adó	5900.03		Értékpapirelőleg- és kézizálogkölcsön-kamatok	1396.35
Adó	9260.22		Értékpapir-kamatok	795.09
Tiszti fizetések	13780.36		Nyereség értékpapírokon	2213.95
Napibiztosok napidijai	1840.80		Jutalékok	1769.65
Lakbér	2500.—		Intézeti-ház és ingatlanok jövedelme	6451.21
Bélyeg-illeték	900.54		Nyeremény-áthozat 1901. évről	812.66
Üzleti költségek	4790.59			
Adományok	246.—			
Leírások:				
Váltók	3360.16			
Intézeti-ház	2503.99			
Ingatlanok	806.54			
Butorok	445.25	7115.94		
Tiszta nyereség	65037.63			
		197024.98		197024.98

Lugoson, 1902. évi december hó 31-én.

Suttág Ferencz s. k. **Haberehrn Antal** s. k. **Berdach Ignác** s. k. **Hegyesi Ármin** s. k. **Zsuku Coriolan** s. k.
kir. tan., vezérigazgató. igazg.-helyettes. főkönyvelő. könyvelő. pénztárnok.

A fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, mindenben helyesnek találtatott.

A felügyelő-bizottság:

Marsovszky Béla s. k. **Dr. Keith Károly** s. k. **Löbl Lipót** s. k. **Steinberger Dezső** s. k. **Pártos Ármin** s. k.
felügy. biz. elnök.

Szidon József első délmagyarországi villanyerőre berendezett könyvnyomdája Lugoson (Vértes-palota).